

IHMEELLINEN MAAILMA

Kirj. H. L.—r.
Suuri, laaja, kaunis ja ihmeellinen maailma
jolla ihmeellinen vesi
Ja ihmeellinen ruoho
peittää —
Maa, kuinka on ka pukuksi tää...
Ihmeellinen ilma on pääni päällä,
Ja ihmeellinen tuuli, joka puita
puitelee.
Se veden päällä käy ja myllyn
pyörittää.
Vuorten päällä puhuu—eikä sitä näy.

Sinä tuttavani maa,
Kuinka laaja sinä oot...
Nisupellot, jossa tähdit nuokkuu,
Kaupunkines, puutarhoinen, laaksoi-
nes ja soines...
Tuhansin, tuhansin kaikkialla ihmisi-
ä kiiruhtaa.

Oi, sinä oot niin suuri, minä niin
pieni.

Vaivoin sinua ajatella voin ollenkaan,
Illoin äiti hyväydyt sanoessaan lau-
suu:

"Vaikka se ihmeiden maailma
on sinusta niin suuri —
suuri on isästä ja äidistäkin —
niin sittenkin sinä oot suurempi!
Vaikka olet vaan pieni pallero —
sinä ajatella voit ja rakastaa,
vaan sitä ei voi — maa..."

CHASE RIVER, B. C.

Tervehdys kaikille pikku luki-
joille. Tämä on toinen kerta,
kun minä kirjoitan Toverittareen,
vaikka ei sitä ensimmäistä ole pai-
nettu, en tiedä miksi. (Varmaan-
kin Ellen kirje on joutunut huk-
kaan.)

Äidille tulee Toveritar ja mi-
nä opettelen lukemaan siitä suo-
mea. Minä olen 9 vuotta van-
ha. En voi nyt mennä kouluun
kahteen viikkoon, kun meillä on
ollut tuhkuria. Täällä on paljon
tuhkuria lapsissa.

Minulla on kolme veljeä ja
kaksi siskoa.

Täällä on ollut kauniit ömat.
Kaikki marjapuuat ovat jo kukaa-
sa.

Nyt minä lopetan. Kirjoitan
toistekin.

Hauskaa kesää kaikille pienil-
le Toverittaren lukijoille, toivot-
taa:
Ellen Luoma.

ISPEMING, MICH.

Kevät-tervehdys kaikille Tove-
rittaren lukijoille! Taas on ke-
vällä iloa ja riemua lapsille, kun
saa mennä kalastamaan, uimaan
ja kentälle hauskaa pitämään.
Sunnuntaikoulu lapsilla on ilta-
ma toukokuun 30 p:nä. Näy-
töskappale: "Onnen tie" sekä
paljon muuta ohjelmaa. Toi-
voisin, että kaikki tulisivat kat-
somaan.

Olen seurannut Toveritarta ja
katsonut, jos on Salon pikku tove-
reilta Californiasta matkakero-
tomusta Ispemingistä Californi-
aan. Terveisiä sinne kesä-
seen maahan.

Minä en ole juonut kahvia 8
vuoteen. Se on hyvä, kun jät-
tää nuorena kahvinjuonnin pois.

Olen 10 vuoden vanha ja vii-
dennessä luokassa Englanninkie-
lisessä koulussa. Osaston kou-
lussa olen 3:ssa luokassa. Tä-
mä on ensimmäinen kerta, kun mi-
nä kirjoitan Lasten osastoon.
Terveisiä pikku tovereille kaik-
kialla. — Reino Viitala.

STURGEON RIVER, MINN.

Ensiksi minä tervetän tämän
lehden lukijoita. Nyt minä koi-
tan kirjoittaa jonkun rivin, vaika-
en ole ennen kirjoittanut.

Täältä Sturgeon joen ympäril-
tä on hyvin vähän kirjoitettu.
No, täällä menee vain kaikki hy-
vin. Kesä tekee tuloaan. Tääl-

Lasten Osasto

Ää on kovin kuivaa aikaa, paitsi
nyt juuri on satanut. Koulu on
loppunut jo kolme viikkoa sitten.
Nyt me lapset saamme levähdyt-
tää päättämme, eikä aina tarvitse
istua. Minun ikäni on kolme-
toista vuotta.

Olen yksi siitä joukosta, joka
on heittänyt kahvin juonnin pois.
Siitä on toista vuotta, kun vii-
meksi olen juonut kahvia. Mi-
nun mielestäni olisi parempi, jos
kaikki lapset varsinkin, jättäisi-
vät kahvin juonnin kokonaan.
Siitä ei ole mitään hyötyä, päin-
vastoin menettäällä terveyten-
sä. No, nyt kai minä lopetan.
Toiste lisää. Vain hyvää voin-
tia lukijoille. — Raakei Kivi.

OIKEASTA LEIKKIMI-
SESTÄ

(Jatk.)

Rehellisyyttä kysyy myös jokaisen
tekemämme virheen ilmoittaminen.
Monta kertaa huomaa kyllä itse teh-
neensä virheen, mutta koska sitä ei
kukaan muu huomannut, eihän tuo
nyt niin suurikään ollut. Pois tuo-
lainen leväperäisyys omien tekojensa
arvostelmissa jokaisen rehellisen
leikkijän mielestä!

Rehellisyyden harjoittamisen kans-
sa käsi kädessä kulkee itsehillintä.
Ei suinkaan aina ole nähtävää vilppiä
ja epärehellisyyttä siinä, että astuu
rajaviivan yli. Useammiten se ehkä
on puuttuvaa kykyä hillitä leikki-
innossa itseään. Mutta jos me ker-
ran pyrimme olemaan rehellisiä, niin
me myös koetamme hillitä liikkeem-
me niin, ettemme joudu tekemään
virheitä, josta aiheutuu ehkä tappio-
ta omalle puolellee ja mielipahaa
leikkiverelle.

Yliä on liikkeitemme hillitsemis-
essä otettava huomioon, että me y-
leensä leikin tuoksinassa liikkeme
niin, ettemme kovakouraisesti työmme
tovereitamme, emme juostessamme
kaada heitä kumoon, emme tartu
vaatteisiin niin, että ne repeävät, em-
me poltopallossa tähtää pallolla
päähän ja heitä voimamme takaa
siltoin, kun olemme varsin lähellä,
ja sattuminen on varma.

Paitsi liikkeitten hillitsemistä tu-
lee leikkissä oppia myös hillitsemään
ja hallitsemaan kieltään, puhuttaan.
Alvan liaksi kärkevästi pääsee lei-
kin tuoksinassa sanoja, joita ei ehkä
sanoisi, jos joutaisi malttamaan
mielensä. Niin helposti harmistuu
jonkun toisen, joskus omistakin vir-
heistään, niin että päästää ajattele-
mattomia sanoja ja huudahduksia. Y-
leensä luullaan, että mitä äänekkä-
mpää leikkiminen on, sitä innok-
kammin leikitään. Melun ei tarvitse
— eikä se saakaan — olla mitta-
puuna leikki-intoa arvostellessa.
Korkeimmalle kehittyneitä leikkijöi-
tä ovat ne, jotka ääntäkkään päästä-
mättä osaavat leikkiä. Leikki-innos-
tus kuvastuu heidän silmistään, lei-
ki on vilkasta, liikkeet nopeita, hal-
littuja.

Kaikkissa puolueleikeissä on voiton
tavottelemisen kummankin puolueen
päämääränä. Mutta voiton saavutta-
minen ei salsi koskaan tulla niin kihi-
keäksi, että jos sitä ei satu saamaan-
kaan, koko leikkialu katoaa ja tap-
pio tuntuu karvaalta. Voiton saavut-
taminen leikkessä alkoon olko ensi-
mäinen ja tärkein ehto, vaan sensii-
jaan saakoon jokaisen leikkijän mie-
lessä ajatus, että hän tekee parhaan-
sa mukaan sen, mikä hänen velvolli-
suuksilnsa kuuluu. Tappioistamme
emme saa pahastua niin, ettei enää
ole halua yrittää uudestaan. Jos
emme voikaan iloita omasta voitos-
tamme, niin voimmehan iloita toisen

voitosta. Tunnustakaamme hyvällä
mielellä, että hän on etevämpi meitä
ja antakaamme hänelle kunnioituk-
semme. Muistakaamme aina aivan
sananmukaisesti suomalaista sanan-
laskua: Ken leikkiin rupee, hän lei-
kin kestääköön. Tulokot eteemme
käänteet, millaiset tahansa, voitto ja
kunnia tai tappio ja nöyryminen,
kaikki kestäkäämme arvokkaalla si-
säisellä ryhdillä, joka osoittaa itsen-
sähillitsemis- ja arvostelukykä ja
herättää kunnioitusta.

Nuoriso käsittääköön leikin ei pel-
käsi huviksi itselleen vaan samalla
itsekasvatuskeinoksi jalompaa ihmisi-
syyttä kohti. Tämä mielessä lähte-
kööt nuoret leikkiin, leikkikööt täy-
dellä antaumuksella, nauttikoot hy-
västä leikkiveruudesta, riemuitkoot
täydestä sydämestään leikin suomasa-
ta huvista koko ajan muistaen: mei-
dän tulee olla oikeita leikkijöitä o-
maks kehitykseksemme.

(Työv. Urhellu lehti.)

Sotasaalis

(Jatkoa seitsemänneltä sivulta)

rukoillivat häneltä pientä osaa, toiset
taas nälkiintyneinä tahtoivat riistää
hänen käsistään viimeisenkin murun.
Kuloi vain muutama sekunti, ja ruo-
ka oli hävinnyt jäljettömiin. Muuan
kuiva kannikka oli jäänyt Tertun kä-
teen.

Se oli kumman tiivistä leipää ja
hiukan omituisen makuista. Tyttö
tutki palasta, katseli ja mietti, ja lo-
puksi selvisi hänelle, että leipä oli
pettuleipää.

Sillä samassa hänelle selvisi
myöskin, kuka oli Kajaanin sissi,
poika nälkämäiltä, jota äitinsä oli
sotaretkelle petäjäläivällä evästännyt.
Kuinka kummalliselle tuntui ajatel-
la sitä miksi he olivat ase kädessä
olleet toinen toistansa vastaan?

Mutta se nyt oli kuitenkin niin-
kuin oli ja he kaksi olivat nyt tois-
tensa vihollisia. Terttu tunsi kun
tunnossaan piston ajattellessaan sissi-
ä kuin ystävä. Oli kuin rikkoisi
hän sillä näitä toisia ja kulkia niitä
tovereita vastaan, jotka tällä hetkel-
lä hävion nöyryyksiä kärsivät tui-
ka jotka saman aatteen puolesta o-
vat henkensä uhranneet talkka ajau-
tuneet pakolaisina vieraille maille.
Jos hän rakasti sissii, vihollista, oli
hän kuin pettää omilleen.

Ja hän päätti pysyä lujana, uskol-
lisena aatteelleen. Hän tahtoi tuka-
huttaa petollisen sydämensä tunteet,
tappaa rakkautensa ja vihata vihol-
listaan niinkuin vihata tulee.

Hän nousi, meni lähemmäksi muita
ollakseen paremmin yhtä heidän
kanssaan. Hän karkoitti mielestään
keväiset haaveet — elettiinhan toi-
vottomuuden ja suuren murheen ai-
kaa.

Mutta kevät teki tuloaan, sen jät-
tiläisvoimia oli mahdotonta ihmisen
vastustella — sydän hautoi salai-
suuttaan ja järjen oli mahdoton
tukahuttaa sitä.

Ja kerran kun vangit taas kipat kä-
sissään jonottivat keltoannostaan,
pääsi sissi taas Tertun puolelle.

Olen tehnyt kaikkeni saadakseni
sinut vapautteen. Olen käynyt pää-
ikköiden puheilla ja esittänyt kaikki
mahdolliset ansiosi, ja hyviä toiveita
onkin jo olemassa, kuiskasi hän ja
kiiruhti pois ollakseen herättämättä
huomiota.

Semmoisen se oli ja minkäs sille
mahtoi. Niin piti kuin omanaan.
Ikäänkuin olisi hän ehdottomasti kuu-
lunut hänelle, niinkuin olisi se pää-
tetty ja sovittu asia. Terttu koetti
olla suuttunut, mutta ei voinut. Hä-
nen oma sydämensä oli käynyt hit-

toon sissin kanssa ja kapinoi häntä
itseään vastaan.

Kamalaa ristiriitaa, unettomia öi-
tä... Mutta kevät teki tuloaan pit-
kin askelin.

On juhannus. Pieni höyrylaiva
kiertelee laiturista laiturin, purkaen
väkeään, milloin jää yksi, toisinaan
ainoastaan postilaukku putoaa mök-
sähteen maahan, ja kuikua jat-
ketaan yhä. Reitti kapenee, lai-
va kulkee salmesta salmeen, rik-
koen veden peilityvenen pinnan.
Kaukaa kuuluu kirkonkellojen soit-
to ja korkeat vaarat selvoit niin
juhlallisen toisina täällä, on kuin a-
suisi niiden otsalla ainainen huol-
ten varjo — on tultu nälkäscutujen
rajoille.

Mutta laivan kannelta kuuluu ilon-
nen puhe ja nauru. Joukko tämän
puolen poikia palaa sotaretkeltään
kotiin, yhdellä on mukanaan tyttö,
sotasaalis, kuten kaikki häntä kut-
suvat.

— Me melkein kadehdimme sinua,
Heikki, puhelevat sissit päällikölleen.
Ollisipa meilläkin sellainen sotasa-
lis kuljettaa kotiin.

Ja tytöt, nuo jäntherät, virsujai-
kaiset, jotka olivat tulleet kaupun-
kiin, mikä veljeään, mikä ystävänsä
vastaan, katselevat hiukan ujos-
tellen kaupunkilaistytöä, joka oli
paljon sievempi, paljon sirompi heitä.

Mutta tuskin oli matka puolella
kun olivat he jo ystäviä kakkia, ja
laivan kannella kävi yhteinen ilo.

Ja eivätkä he olisi toistansa tun-
teneet, työntyttäret, vaikka yksi oli
elänyt tehtaan muurien sisässä, toi-
set taas sumuudessa korvessa, missä
oli taisteltava huuruista hallaa ja ai-
naisesti ulkaavaa nälkäkuolemaa
vastaan. Yhteenkuuluvaisuudentun-
ne kävi hetki hetkeltä yhä voimak-
kaammaksi, ja erotessa toivottiin, et-
tä pian nähtäisiin toistensa jälleen.

Aurinko aleni. Laiva laski virta-
van joen suulle, hyvästi heitettiin
ja sissi auttoi morsiimensa venee-
seen. Kutka hän olikin jo toivonut
tätä, että he vihdoin saisivat olla
kahden. Koko pitkän matkan olivat
toverit niin innokkaasti auttaneet
häntä tytön halvaamisessa, että tun-
tui kuin olisivat he kaikki silmitö-
mästi ihastuneet häneen. Lieneekö
hän mustasukkainen, sitä hän tuskin
itselleen myönsi, mutta vähempikin
huomaavaisuus heidän puoleltaan oli-
si kyllä saanut riittää.

Ilta on leuto. Hän heittää takin
yltään ja tarttuu airoihin. Virta vie
venettä alas, ei tarvitse muuta kuin
ohjailia vain ja pian on kadonnut
näkyvistä kyli, höyrylaivan savu, ja
ympäriellä on suuri syvä salomaan
hiljaisuus.

Virran varrella kasvaa pajukkoa ja
matalaa leppää, ylempänä on seka-
metsää, jossa näkyy valkearunkoisia,
pihkaavotuvia nuoria petäjiä. Terttu
Mäkinen oli vähällä kysyä niiden
kohtalon syytä, kun samalla muisti
vankileirillä saamansa leipäpalasen
ja omituinen surunsekainen tunne
lipaisi mieltä. Mutta kohta osuivat
hänen silmänsä taas kahteen rus-
keaan kätteen, jotka jäntevinä piteli-
vät airoja kiinni. Hän muisti tuos-
ta otteesta kohtalokkaan hetken, jo-
ka lämmitti sydäntä, huuhtasi pois
surun ja nosti hymyn hänen huulil-
leen.

Mutta toinen, joka äänettömänä o-
li arvannut hänen ajatuksensa kulun,
hymähti ikäänkuin ymmärtämystään
ilmaistakseen:

— Sellainen tyttö!

Se oli muuten parasta, mitä sissi
morsiamelleen oli lausunut. Sääs-
tellen käytteli korven polka sano-
jaan, rakkaudesta ei hän ollut hä-
nelle puhunut koskaan.

Virta kävi vahvemaksi, rannan
pensaat näyttivät juoksevan venet-
tä vastaan, pyörteet kiirivät sen kah-
den puolen.

(Jatk.)